

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja IŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Výchova k ľudským právam v školách.

podpis štatutárneho zástupcu

Výchova k ľudským právam v školách.

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Nevyhnutnosť koncepčného prístupu k výchove v oblasti ľudských práv zdôraznilo VZ OSN vyhlásením Dekády výchovy k ľudským právam na roky 1995 - 2004. Z rezolúcie vyplynula pre členské štáty OSN povinnosť vypracovať a schváliť Národné plány výchovy k ľudským právam. Slovenská republika prijala takýto plán na roky 2005 - 2014. Aj Výbor pre práva dieťaťa pri OSN adresoval Slovensku sériu odporúčaní, ktoré majú umožniť dokonalejšiu implementáciu Dohovoru o právach dieťaťa, začleniť výchovu a vzdelávanie o ľudských právach vrátane práv detí do oficiálnych učebných osnov na všetkých úrovniach vzdelávania a tak zabezpečiť vyšší štandard starostlivosti o deti.

Cieľom novej školskej reformy na Slovensku je podporovať sebadôveru každého dieťaťa, priviesť všetky deti k tomu, aby si osvojili vedomosti a nadobudli kompetencie, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý život, zaujať aktívne miesto v ekonomickom, sociálnom a kultúrnom živote, pripraviť všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti.

Realizácia práv dieťaťa je neuskutočniteľná bez nadobúdania a rozvíjania jeho zručností, bez osobných a sociálnych kompetencií.

V orientácii a pri výkone práv dieťaťa majú učitelia nezastupiteľné miesto. Ich úlohou je:

1. Prehĺbiť výučbu ľudských práv a práv dieťaťa implementáciou do svojich Školských vzdelávacích programov.
2. Implementovať ciele výchovy k ľudským právam a právam dieťaťa do edukačného procesu inovatívnymi formami a metódami vyučovania (projektové vyučovanie, skupinové a kooperatívne vyučovanie, participatívne metódy, zážitkové metódy, skúsenostné metódy, metódy rozhovoru, brainstorming, situačné metódy, inscenačné metódy a pod.).
3. V súlade s Národným plánom výchovy k ľudským právam a právam dieťaťa schváleným na roky 2005 - 2014 pracovať s textom záväzného dokumentu, Dohovorom o právach dieťaťa z r. 1989 a nie s už zastaranou Deklaráciou práv dieťaťa z r. 1959, ktorá má iba deklaratívny (odporúčajúci) charakter.
4. viesť deti k poznaniu, že práva patria všetkým deťom bez rozdielu, že nie všetko po čom túžia, majú na to aj právo, že každé právo súvisí s výkonom povinností a zodpovedností.
5. Rozvíjať kľúčové kompetencie dieťaťa, t.j. životné zručnosti či komplex spôsobilostí tak, aby preukázali vedomosti, zručnosti a postoje v oblasti ľudských práv a práv všetkých detí bez rozdielu.
6. Rozvíjať pedagogické spôsobilosti učiteľa, t.j. cieľavedomé činnosti zamerané na riešenie problémov. Ich hlavným poslaním je čo najefektívnejšie dosahovať vyučovacie ciele, ktoré sú formulované podľa toho, čo sa majú deti naučiť.

Vzdelávací program umožní prehĺbiť učiteľovi profesijné kompetencie potrebné k realizácii vyššie uvádzaných úloh.

Druh a forma kontinuálneho vzdelávania

Aktualizačné vzdelávanie – forma kombinovaná, prezenčná aj dištančná

Ciele:

Hlavný cieľ

Hlavným cieľom vzdelávania je prehĺbenie profesijných kompetencií potrebných na štandardný výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca – učiteľa predmetov občianska náuka (ON),

etická výchova (ETV), náboženská výchova (NV) v začleňovaní ľudských práv do výchovy a vzdelávania.

Špecifické ciele

- Integrovať poznatky o základných dokumentoch a systéme ochrany ľudských práv do obsahu učiva ON/ETV, NV v ŠKVP.
- Osvojiť si základné vedomosti a zručnosti potrebné k ľudsko-právnomu vedomiu pedagogických zamestnancov.
- Získať zručnosť vekuprimerane aplikovať vedomosti z oblasti práv dieťaťa, nediskriminácie, utečeneckej politiky a multikultúrnej výchovy do vyučovacieho procesu.
- Pochopiť význam inovatívnych metodických postupov (zážitkové vyučovanie) využiteľných na sprostredkovanie problematiky ľudských práv na vyučovacích hodinách.
- Získať zručnosť pracovať inovatívnymi metodickými postupmi.
- Formovať postoje dôležité na podporu ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti v súlade s hodnotami ako sú ľudské práva, rovnosť, tolerancia.
- Aplikovať poznatky získané počas kontinuálneho vzdelávania na spracovanie vzorovej vyučovacej hodiny.

Obsah a rozsah vzdelávacieho programu

Obsah vzdelávacieho programu je súhrn teoretických vedomostí a praktických zručností ovládať postupy potrebné pre začleňovanie problematiky do výchovy a vzdelávania v školskej praxi. Obsah vzdelávacieho programu je stanovený tak, aby mohol byť pedagogickým zamestnancom zvládnutý v rozsahu

- 40 hodín (teoretická aj praktická časť). Prezenčná forma z celkového rozsahu predstavuje 35 h, dištančná forma 5 hodín.

Učebné osnovy

Tematické okruhy	Obsah	Forma	Počet hodín
Ľudské práva (ĽP) a metodika ich implementácie do edukačného procesu	- spôsoby implementácie do obsahu učiva ON/ETV D, NV v Školskom vzdelávacom programe, - koncepcia prirodzeného práva; ľudské práva a občianske práva, - medzinárodný a vnútroštátny systém ochrany ĽP, - Ľudské práva v Ústave SR - 2. hlava Ústavy SR - základné ľudské práva, - právo na život, trest smrti, osobná sloboda, sloboda myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery, sloboda prejavu a právo na informácie, petičné právo, volebné právo.	Prezenčná časť - teória	1h
		Dištančná časť	1h
		Praktická časť	6h

	Netradičná metodika vyučovania ĽP, inovatívne metodické postupy ako učiť danú problematiku.		
Práva dieťaťa v kontexte Dohovoru o právach dieťaťa	<ul style="list-style-type: none"> - práva dieťaťa a ich implementácia do výchovno-vzdelávacieho procesu, - história Dohovoru o právach dieťaťa, - ciele, zásady a princípy Dohovoru, - dialektika práv a povinností. <p>Inovatívne formy a metódy práce učiteľa s danou problematikou.</p>	Prezenčná časť - teória	1h
		Dištančná časť	1h
		Praktická časť	6h
Výchova k ĽP a tolerancii	<ul style="list-style-type: none"> - stereotypy a predsudky, xenofóbia, - diskriminácia a Antidiskriminačný zákon, - multikulturalizmus - kultúrna identita, kultúra a kultúrne rozdiely. <p>Workshopy - netradičné metodické postupy pre prácu učiteľa s danou problematikou.</p>	Prezenčná časť - teória	1h
		Dištančná časť	1h
		Praktická časť	6h
Ľudské práva a utečenci	<ul style="list-style-type: none"> - história utečeneckej politiky a legislatívna úprava postavenia utečencov, - právo na azyl a azylový systém na Slovensku, - problém „odlúčených detí“, - vzdelávanie detí cudzincov. <p>Metodické námety pre učiteľa - zážitkové vyučovanie.</p>	Prezenčná časť - teória	1h
		Dištančná časť	1h
		Praktická časť	6h
Gender – nový pohľad	<ul style="list-style-type: none"> - pohlavie a rod, - spoločnosť, rodina a výchova, - rodové stereotypy a predsudky, - rodová diskriminácia, porušovanie práv, - dôsledky rodových stereotypov, rodová rovnosť, rodovo citlivá výchova. <p>Inovatívne formy a metódy práce učiteľa s danou problematikou, workshopy na danú tému.</p>	Prezenčná časť- teória	1h
		Dištančná časť	1h
		Praktická časť	6h
Spolu hodín			40h

Bližšie určená kategória a podkategórie pedagogických zamestnancov

- učiteľ.

Podkategórie

- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie

s aprobáciou predmetu občianska náuka, etická výchova, náboženská výchova, náuka o spoločnosti, občianska výchovy

Kariérové pozície bez obmedzenia

Kariérové stupne

- začínajúci pedagogický zamestnanec s ukončeným adaptačným vzdelávaním
- Samostatný pedagogický zamestnanec
- Samostatný pedagogický zamestnanec s prvou a druhou atestáciou

Podmienky pre zaradenie

Na kontinuálne vzdelávanie alebo vykonanie skúšky na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona bude zaradený každý pedagogický zamestnanec – učiteľ na základe písomnej prihlášky, v ktorej riaditeľ školy potvrdil správnosť údajov a zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie a podkategórie. Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie a podkategórie, oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na kontinuálne vzdelávanie posúdi poskytovateľ na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončenie vzdelávania

Vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred lektorom a účastníkmi vzdelávania, najneskôr do desiatich mesiacov od začatia vzdelávania..

O ukončení vzdelávania sa vyhotovuje protokol podpísaný lektorom.

Pedagogickí zamestnanci, ktorí sa budú uchádzať o overenie profesijných kompetencií získaných sebavzdelávaním (podľa § 35 odsek 6 zákona č. 317/2009 Z. z.). odovzdajú písomne spracované ukážky z každého tematického celku a odprezentujú ich pred 3 člennou skúšobnou komisiou vymenovanou poskytovateľom aktualizáčného vzdelávania. Členmi skúšobnej komisie bude garant vzdelávacieho programu a ďalší dvaja členovia (učitelia kontinuálneho vzdelávania so spoločenskovedným zameraním, resp. lektori spĺňajúci požiadavky na členov komisie).

Štatutárny orgán poskytovateľa môže zo závažných dôvodov, najmä zdravotných, povoliť iný termín ukončenia aktualizáčného vzdelávania.

Požiadavky pre absolventa vzdelávania

1. 80% - ná osobná účasť na prezenčnej forme štúdia.
2. Písomne spracovaná ukážka jedného, individuálne zvoleného tematického postupu vyučovacej hodiny ako pracovať s problematikou ľudských práv alebo práv dieťaťa.
3. Prezentácia pripravenej ukážky.

Personálne zabezpečenie a garant vzdelávacieho programu:

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Garant - PhDr. Daniela Ďurajková - učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s 2. atestáciou a spoločensko-vedného zamerania. Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko, Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava.

Lektori - učители kontinuálneho vzdelávania, vysokoškolskí učители a skúsení učители s lektorskou praxou v oblasti vzdelávania dospelých, externí spolupracovníci z neziskových organizácií a občianskych združení zaoberajúcich sa problematikou ľudských práv.

Finančné zabezpečenie

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk metodicko-pedagogických centier, v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách a dištančná časť bude mať formu samostatného štúdia zdrojov a prípravy záverečnej prezentácie.

Účastníkom vzdelávania bude poskytnutý študijný materiál (učebný zdroj).

Odporúčaná študijná literatúra:

1. Bednařík, A. 2004. Životné zručnosti a ako ich rozvíjať. Bratislava : Nadácia pre deti Slovenska, 2004.
2. Ďurajková, D., Vargová, D. 2007. Multikultúrna výchova, áno, alebo nie? Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum Bratislavského kraja v Bratislave, 2007.
3. Hoffmanová, V. 2005. Predchádzajme intolerancii výchovou k dodržiavaniu ľudských práv. Prešov : Metodicko-pedagogické centrum v Prešove, 2005.
4. Koganová, V., Leška, D. a kol. 1996. Demokracia a ochrana ľudských práv. Bratislava : Interlingua, 1996.
5. Kováčik, J. 2002. Dohovor o právach dieťaťa. Rozbor a výsledky plnenia dokumentu OSN. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum mesta Bratislavy, 2002.
6. Kresák, P. a kol. 1997. Občan a demokracia. Bratislava : Nadácia Občan a demokracia, 1997.
7. Kviečinská, J. 1998. Prvé kroky – metodická príručka pre výchovu k ľudským právam. Bratislava : Nadácia Milana Šimečku, 1998.
8. Kompas ľudských práv : Metodická príručka pre výchovu k ľudským právam, Iuventa 2008.
9. Lupták, L. 2006. Práva dieťaťa. Bratislava : Detská organizácia Fénix, 2006.
10. Matula, Š., Surová-Čulíková, A. 2006. Cesta k tolerancii. Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, 2006.
10. Turek, I. 1990. O vyučovaní ľudských práv. Prešov : Krajský pedagogický ústav v Prešove, 1990.
11. Ústava Slovenskej republiky. Vydavateľstvo PORADCA, Žilina 2001.
12. Vargová, D. 2007. V najlepšom záujme dieťaťa. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, 2007.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

13. Vargová, D., Krížová, O. 2008. Nielen ja, ale aj tí iní. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, 2008.

Návrh počtu kreditov

10 kreditov,

za 40 h aktualizačného vzdelávania 8 kreditov + 2 kredity za spôsob ukončovania záverečnú prezentáciu.